

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Marek Siwek

w sprawie **P. W.**,

skazanego z art. 56 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz.U. 2020, poz. 2050) w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 7 lipca 2021 r.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 28 września 2016 r., sygn. II AKa (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w S.

z dnia 2 grudnia 2015 r., sygn. II K (...)

na podstawie art. 547 § 1 k.p.k. w zw. z art. 544 § 2 i § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania wznowieniowego obciążyć skazanego P. W.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 2 grudnia 2015 r., sygn. II K (...), P. W. został uznany winnym popełnienia czynu zakwalifikowanego z art. 56 ust. 3 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k., za co sąd wymierzył mu karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia

wolności, grzywnę w wymiarze 200 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej w kwocie 100 złotych, a także orzekł przepadek osiągniętej z przestępstwa korzyści majątkowej w wysokości 75.000 zł.

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 28 września 2016 r., sygn. II AKa (...), utrzymał w mocy powyższe orzeczenie.

W dniu 24 kwietnia 2021 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego P. W. - adwokata P. K., o wznowienie postępowania sądowego. Wnioskodawca, powołując się na przesłankę określoną w art. 540 § 1 pkt 2 lit. b) k.p.k., a także na treść art. 542 § 1 k.p.k. oraz art. 544 § 2 k.p.k. podniósł, że jego zdaniem w sprawie ujawnione zostały nowe dowody, w świetle których P. W. został skazany za przestępstwo zagrożone karą surowszą. Jako nowo ujawnione dowody, autor wniosku o wznowienie postępowania wskazał na potrzebę przesłuchania w charakterze świadków bliskich znajomych skazanego z okresu objętego zarzutem, tj.: W. K. oraz J. G., o przesłuchanie których postuluje w trybie art. 97 k.p.k. W uzasadnieniu wniosku o wznowienie postępowania sądowego argumentuje się, że: „zeznania kolegów skazanego, którzy w tym okresie bardzo blisko z nim przebywali i widzieli w jakiej trudnej sytuacji osobistej się znajduje, potwierdzą, że skazany kokainę nabywał wyłącznie na własny użytek i nabywał ją w znacznych ilościach”. W ocenie wnioskodawcy, prawidłowa ocena zebranego materiału, z uwzględnieniem nowych dowodów w postaci przesłuchania powołanych świadków daje podstawy by przyjąć, że P. W. w istocie powinien odpowiadać za przestępstwo określone w art. 62 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i to bez warunków, o których mowa w art. 65 § 1 k.k.

W konkluzji, autor wniosku o wznowienie postępowania sądowego wniósł o uchylenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...), jak również poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w S. i przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w S.

Prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o oddalenie wniosku o wznowienie postępowania sądowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek obrońcy skazanego P. W. o wznowienie postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 28 września 2016 r. (sygn. II AKa (...)) nie zasługiwał na uwzględnienie.

W realiach niniejszej sprawy, przytoczona we wniosku podstawa wznowieniowa określona w art. 540 § 1 pkt 2 lit. b) k.p.k. nie została wykazana. Wymieniony przepis wymaga, aby po prawomocnym skazaniu ujawniły się nowe fakty lub dowody świadczące o tym, że oskarżonego skazano za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary. Tymczasem w niniejszej sprawie dowody, o których przeprowadzenie na podstawie art. 97 k.p.k. zawniósł obrońca skazanego, nie spełniają ani kryterium nowości ani nie wskazują, że P. W. został skazany na karę surowszą niż przewidziana w sankcji przepisu określającego podstawę odpowiedzialności karnej skazanego.

Zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy, W. K. oraz J. G. - których przesłuchania wnioskodawca domagał się w trybie przepisu art. 97 k.p.k. – mieliby zeznać na okoliczność nabywania przez P. W. znacznych ilości kokainy włącznie na własny użytek, a także wyjątkowo trudnej sytuacji osobistej, w której znajdował się skazany w okresie objętym zarzutem. Godzi się przy tym zauważyć, że lektura uzasadnienia wniosku o wznowienie postępowania sądowego nie dostarcza argumentów, które choćby w najmniejszym stopniu uwiarygadniałyby stanowisko reprezentowane przez wnioskodawcę. Zasadnicza część uzasadnienia wniosku o wznowienie postępowania sądowego koncentruje się bowiem na próbie podważenia i – docelowo -zdyskredytowania wyjaśnień M. P., które orzekające w sprawie sądy powszechne uznały za wiarygodne, a które stanowiły główny dowód obciążający P. W. Wnioskodawca poddaje zatem odmiennej ocenie, niż wyrokujący sąd, dowody przeprowadzone w postępowaniu sądowym, a nadto domaga się przeprowadzenia kolejnych dowodów poprzez przesłuchanie zawniósłowanych świadków. Należy mieć jednak na uwadze, że w ramach postępowania wznowieniowego nie jest dopuszczalna kontrola poprawności ustaleń faktycznych dokonanych przez sądy orzekające w sprawie, ani ponowne badanie prawidłowości

oceny i wiarygodności dowodów, które przyjęto za ich podstawę. W trakcie tego postępowania przedmiotem rozstrzygnięcia jest jedynie kwestia istnienia podstaw do wznowienia, a nie odpowiedzialności karnej skazanego, gdyż tej dotyczy prawomocne orzeczenie kończące postępowanie sądowe (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 września 2020 r., sygn. II AKo 175/20, SIP «Legalis» nr 2580911).

Jedyny fragment uzasadnienia (poza akapitem drugim *petitum* wniosku adwokata P. K.), odnoszący się do wykazania zaistnienia przesłanek wznowienia postępowania sądowego, znajduje się na stronie 9 uzasadnienia wniosku i stanowi, że: „Zeznania kolegów skazanego, którzy w tym okresie bardzo blisko z nim przebywali i widzieli w jakiej trudnej sytuacji osobistej się znajduje, potwierdzą, że skazany nabywał kokainę wyłącznie na własny użytek i nabywał ją w znacznych ilościach. Z kolei wcześniejsza analiza depozycji M. P. jednoznacznie wskazuje, że przypisywane P. W. ilości są znacznie zawyżone, a zmienność depozycji P. w tym zakresie nie została w żaden sposób wyjaśniona, ani zweryfikowana. P. W. nabywał kokainę wyłącznie na własny użytek, co potwierdzą wymienieni w *petitum* świadkowie, ze względu na bardzo trudną sytuację życiową w jakiej się znalazł”.

Wskazane przez wnioskodawcę okoliczności nie zostały jednak w dalszej części uzasadnienia wniosku o wznowienie postępowania w żaden sposób uwiarygodnione, w szczególności przedstawieniem czy przybliżonym przytoczeniem oświadczeń W. K. oraz J. G., których przesłuchania w oparciu o brzmienie art. 97 k.p.k. domaga się obecnie obrońca P. W. Należy bowiem wskazać, że powołując się na dowody w postaci potencjalnych depozycji, które miałyby złożyć wskazane we wniosku o wznowienie postępowania osoby, profesjonalny przedstawiciel procesowy winien zatroszczyć się o to (i to niezależnie od wskazania na możliwości procesowe wynikające z przepisu art. 97 k.p.k. na etapie postępowania wznowieniowego), by uprawdopodobnić, że wskazani przez niego potencjalni świadkowie dysponują szczegółowymi informacjami, które mogą być kwalifikowane w płaszczyźnie przepisu art. 540 § 1 pkt 2 lit. b) k.p.k. – chociażby przez sprecyzowanie, że po przeprowadzeniu konferencji ze wskazywanymi świadkami adwokat ustalił, że posiadają oni określone informacje i

jaki jest ich charakter, także w odniesieniu do dotychczas zgromadzonych dowodów i dokonanych ustaleń faktycznych (np. wskazanie tego, w jakich okolicznościach świadkowie nabyli wiadomości co do konsumpcji narkotyków przez skazanego oraz skonkretyzowanie tych informacji), następnie szczegółowo zreferowane przez adwokata we wniosku o wznowienie postępowania. Przypomnieć należy, że objęcie czynności zmierzającej do inicjacji postępowania wznowieniowego oraz uzależnienie skuteczności wniosku o wznowienie postępowania od przymusu adwokacko-radcowskiego ma bowiem na celu nie tylko zagwarantowanie tego, że wstępna ocena, czy zachodzą okoliczności o których mowa w przepisach art. 540 k.p.k. i art. 540b § 1 k.p.k. zostanie przeprowadzona przez podmiot fachowy (który dysponuje należyłą wiedzą prawną pozwalającą na dokonanie ewaluacji, że zachodzą podstawy do wznowienia postępowania), ale także to, by profesjonalny przedstawiciel procesowy (co jest szczególnie istotne właśnie wówczas, gdy chodzi o podstawy wznowienia *propter nova*) wstępnie rozpoznał, udokumentował i uporządkował dowody, które mogłyby stanowić podstawę wznowienia. Jako zdecydowanie nieprawidłową należy ocenić praktykę polegającą na próbie przerzucenia ciężaru ustalenia istnienia nowych faktów lub dowodów uzasadniających wznowienie postępowania na sąd właściwy do decydowania o wznowieniu postępowania. Tak czyni w niniejszej sprawie autor wniosku o wznowienie: nie skonkretyzował bowiem nawet w przybliżeniu tego, jakie konkretnie okoliczności są znane W. K. i J. G. (i z jakich źródeł okoliczności te są znane), tj. w jakich okolicznościach znajomi skazanego dowiedzieli się o ilości nabywanych przez skazanego narkotyków, skąd i jaką wiedzę posiadają na temat konsumpcji narkotyków przez P. W., jaki jest charakter łączącej ich ze skazanym znajomości, dlaczego świadkowie ci nie byli wskazani przez skazanego na etapie postępowania jurysdykcyjnego itp., lecz usiłuje ten obowiązek przerzucić na organ procesowy, który miałby dopiero ustalać te okoliczności w trybie art. 97 k.p.k.

Nie zasługuje wreszcie na aprobatę przedstawiona we wniosku teza, że okoliczności przywołane przez wnioskodawcę mają charakter wymaganej „nowości”. Podczas pierwszego przesłuchania w toku postępowania przygotowawczego, P. W. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Obrona przez niego podczas kolejnego przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym linia obrony,

a kontynuowana w wyjaśnieniach przed sądem, koncentrowała się na próbie wykazania, że P. W. nabywał kokainę wyłącznie na własny użytek, a nie celem dalszej odsprzedaży; kupował ją od M. P., a nie Ł. T. Wyjaśnienia P. W. zostały uznane przez Sąd Okręgowy w S. za niewiarygodne. Wskazując na powody, dla których nie zasługiwały one na aprobatę, sąd *meriti* w uzasadnieniu wyroku (k. 3900-3910) miał na uwadze m. in. labilność wyjaśnień P. W., w zakresie faktu zażywania narkotyków, ilości zażywanych narkotyków, ilości nabywanych narkotyków oraz ich cen, wnioski wynikające z opinii biegłych, którzy stwierdzili jedynie szkodliwe używanie kokainy (k. 1221-1222), wnioski wynikające z opinii biegłej toksykolog (k. 3434-3435v) czy fakt bliskiej znajomości z Ł. T. Również wywiedziona przez obrońcę P. W. apelacja od wyroku Sądu Okręgowego w S., koncentruje się na wykazaniu odmiennego, niż uczynił to sąd pierwszej instancji celu, w jakim P. W. kupował kokainę, mniejszej ilości nabytych narkotyków oraz innego dostawcy środków odurzających. W zwyczajnym środku odwoławczym, obrońca skazanego forsuje bowiem tezę, że P. W. kupował kokainę jedynie od M. P. w łącznej ilości nie przekraczającej 90 gramów. Zdaniem obrońcy, o nabywaniu kokainy przez P. W. na własny użytek, ma świadczyć między innymi fakt, że w toku postępowania przygotowawczego i sądowego nie została ustalona jakakolwiek osoba, której P. W. miałby odsprzedać kokainę. Odnoszący się do powyższych kwestii zarzut apelacyjny został rozpoznany przez Sąd Apelacyjny w (...), który wyrokiem z dnia 28 września 2016 r., (sygn. II AKa (...)) utrzymał w mocy orzeczenie sądu pierwszej instancji. W obszernym uzasadnieniu, sąd odwoławczy poświęcił apelacji obrońcy P. W. wiele uwagi, podając powody uznania zaskarżonego apelacją orzeczenia za słuszne (k. 4702 v.-4706v.). Sąd Apelacyjny w L. stwierdził m. in., że: „[...] argument skarżącego, iż nabywaną kokainę, P. W. zażywał z uwagi na trudną sytuację rodzinną, należy uznać za chybiony. Trudno bowiem, aby 750 gram kokainy, nabywanej w pakietach 50-10 gramowych zużył na własne potrzeby. Hurtowa ilość kokainy kupowana systematycznie w stosunkowo krótkim okresie, przeczy tezie skarżącego, iż P. W., był jej konsumentem. Z tych też zapewne powodów skarżący starał się podważyć wyjaśnienia M. P. odnoszące się do ilości kokainy, którą P. W. nabywał. Z tych też powodów, obrońca wskazywał na

ilość 90 gram kokainy, wynikającą z wyjaśnień P. W., z czego oskarżony miał zużyć na własne potrzeby – 40 gram [...].

Powyższe prowadzi do wniosku, że wskazane przez adwokata P. K. we wniosku o wznowienie postępowania sądowego okoliczności nie noszą przymiotu „nowości”, ponieważ znane były tak Sądowi Okręgowemu w S. jak i Sądowi Apelacyjnemu w (...), co znajduje odzwierciedlenie w treści wydanych w sprawie orzeczeń. Konkludując należy stwierdzić, że okoliczności podniesione we wniosku nie spełniają żadnego z kryteriów wynikających z treści art. 540 § 1 pkt 2 lit. b) k.p.k. Nie są bowiem ani okolicznościami nowymi, ani nie wskazują na to, że P. W. skazano za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary. Tymczasem, skuteczność wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem, odwołującego się do przesłanki ujawnienia nowych faktów lub dowodów, jest uzależniona od wykazania, że już po wyczerpaniu zwykłej drogi odwoławczej, pojawią się dowody wiarygodnie podważające trafność istotnych ustaleń faktycznych poczynionych w toku procesu decydujących o przypisaniu winy lub skutkujących surowszą odpowiedzialnością karną. Zasadnicze znaczenie ma przy tym wysoki stopień prawdopodobieństwa, że uwzględnienie tych nowo ujawnionych okoliczności może doprowadzić do uniewinnienia osoby skazanej albo złagodzenia podstaw jej odpowiedzialności karnej, czego w tej sprawie nie wykazano.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia, o kosztach postępowania wznowieniowego rozstrzygając w oparciu o treść przepisów art. 639 zd. drugie k.p.k.